

Az erdei energetikai fa (tűzifa) szerepe és lehetőségei a klímasemleges gazdaság kialakításában

Rendezvényt tartott az OEE Megújuló Energia Szakosztálya 2025. november 5-én, amit a fenti címmel hirdettünk, és az Erdészeti Információs Központba szervezett kis konferencia képében valósult meg. Apropóját részben a tűzifa piacot sújtó keresleti válság, részben a most indult – a távfűtő művek megújuló energiaforrásra való részleges átállítását elősegítő – pályázat adta.

A konferencia – köszönhetően a meghívásunkat elfogadó előadók személyének és izgalmasnak ígérkező előadási témáinak – sok érdeklődőt vonzott. A Megújuló Energia Szakosztály tagjain túl magán-erdőtulajdonosok, az állami erdőgazdaságok kereskedői és számos távfűtő cég szakembere, valamint a fagazdasági szakmai szervezetek tisztségviselői mellett, a természetvédelem képviselő is részt vettek rendezvényünkön.

Az előadók felkérésében, az előadások tematikájában igyekeztünk minél több oldalról megvizsgálni a jelen helyzetet és a várható kifejtet.

A konferencia beköszöntőjére Mocz András, az Agrárminisztérium erdőért felelős helyettes államtitkárát kértük fel. Vázolta a hazai erdőgazdálkodás jelenlegi helyzetét. A felmelegedés, a visszatérő aszályos periódusok nehéz helyzet elé állítják az erdőgazdálkodókat. A gazdaság megtorpanása pedig érezhető negatív hatást gyakorol a fagazdaságra is.

Konferenciánk első előadója Horváth Viktor, az Energiaügyi Minisztérium energiaátmenetért felelős helyettes államtitkára volt.

A helyettes államtitkár elmondta, hogy célunk 2050-re a klímasemlegeség. Ennek fontos dimenziója a CO₂-kibocsátás csökkentése és a CO₂-elnyelés növelése. A gazdasági ágazatok közül – természetes módon – csak az erdő képes megkötésre, hazánkban éves szinten mintegy 6 millió tonna CO₂-t. Az ÜHG egyensúly kialakításához további – mesterséges – elnyelőkbe való beruházás is szükséges lesz.

Bemutatta, hogy az EM számításai szerint a klímaváltozás hatására csökken az erdők elnyelő képessége. Magyarország megújuló energiafelhasználásában jelenleg 11% a biomassza aránya, aminek 91%-a szilárd, meghatározóan fa, ami 99%-ban hazai termelésű.

Úgy látja, hogy az energetika-fa-termelés korlátos, ezért hosszú távon an-

nak csökkenésével számolnak. Az EU RED III irányelv kapcsán nehézségeket lát a gazdasági értelemben vett felhasználás és az előállítás egyensúlya között.

Ismertette az EM folyamatban levő intézkedését, a települési fűtőműveknek biztosított pályázati forrást. Az 51 milliárd forint forrás felhasználásával kb. 150–170 ezer m³ nagyságrendű, zömében erdei származású fa felhasználására nyílik lehetőség a beruházá-

sok üzembe lépésével. Úgy ítéli meg, hogy a termelési lehetőségeket figyelembe véve, 2035-ig még növekszik, aztán csökken az energetikai fa felhasználása.

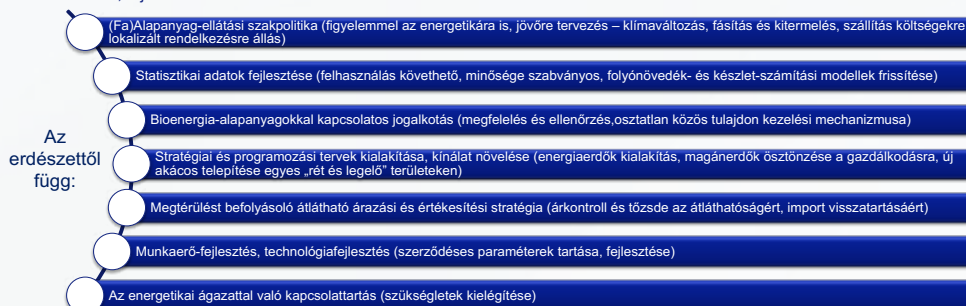
Második előadóként Lajtos János, a GEMENC Zrt. Erdőgazdálkodási és Természetvédelmi Osztályának vezetője, az Erdőrendezési Szakosztály titkára bemutatta a magyarországi erdőkben 2050(‘55)-ig tervezhetően rendelkezés-

A bioenergia-termelés tervezését befolyásolja az erdészet tevékenysége

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

- Az energetikai ágazat keresletének növelése kiemelkedő megoldás a fapiaci potenciál kiaknázásában, annak jellemzői miatt – stabil, biztonságos, fizetőképes, szerződéses, államilag támogatott –, mely reflektál az erdőgazdálkodási tevékenység fejlesztési, gépesítési- és munkaerő-igényére is. Ezzel azonban tovább nőhet a biomassza ára az energiaszektorban, melyet kontrollálni szükséges.
- Az EM biomasszával összefüggő tevékenysége csak az erdőgazdálkodókkal szoros együttműködésben, egyetértésben tervezhető, fejleszthető.

1. ábra Az EM és az erdészeti ágazat szoros együttműködésére lesz szükség

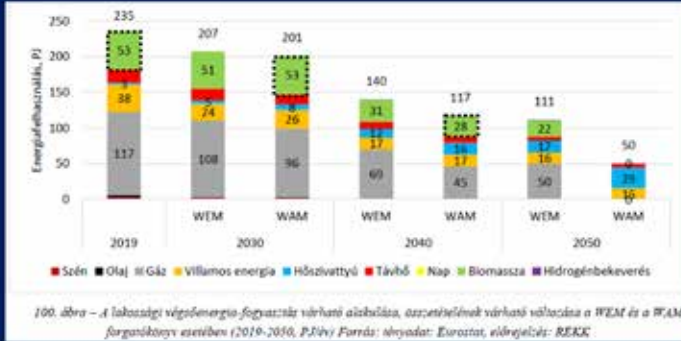
Szilárd biomassza a Nemzeti Energia és Klímatervben

Lakossági felhasználás:

- 2030-ig változatlan
- 2040-ig kb. a felére csökken
- 2050-ig megszűnik

Jelenlegi trend MEKH statisztikák szerint

- 2021: 55 PJ
- 2022: 53 PJ
- 2023: 51 PJ

2. ábra A NEKT 2030-tól kezdődően a szilárd biomassza – meghatározóan erdei fa – felhasználás csökkenésével számol

re álló fa alakulását. A korok és vágás-
rettségi viszonyok alapján, a következő
30 évben 11,8 millió m³/év véghaszná-
lati fatömeg biztosítható. Az előhaszná-
latok aránya a teljes fakitermelésben
rendre 30% körüli, ami azt valószínűsíti,
hogy ebből további 3,5 millió m³/év
fatömeggel számolhatunk. Bemutatta,
hogy az éves fakitermelésben a tűzifa
aránya rendre meghaladta az 50%-ot.

További forrása lehet a fás biomassz-
szának a nem üzemtervezett, faállomá-
mánnyal, cserjével borított területekről
kikerülő energetikai faanyag.

Természetesen az erdőből „kihoz-
ható” faanyag mennyiségét számos té-
nyező befolyásolja (faanyagtermelést
nem szolgáló erdők aránya, különböző
védeltségi fokozatok, gazdálkodó
nélküli területek aránya stb.). Össze-
geiben azonban valószínűsíthető, hogy
nem a faanyagforrás-oldal elégtelensé-
ge fogja korlátozni a célok megvalósí-
tását.

Negyedik előadónk Harmat Ádám,
az ELTE TTK Környezet- és Tájföldrajzi
Tanszék kutatója volt. Előadásának első
részében a Nemzeti Energia és Klíma
Tervből (NEKT) mutatott be – részben
– sokkoló adatokat. A NEKT azzal szá-
mol, hogy a lakossági tűzifa-felhaszná-
lás 2050-re nulla értékre változik.

Az előadás második részében bemu-
tatott egy kutatási modellt, ami alapján
meghatározhatók azok a települések,
ahol a rendelkezésre álló tűzifa és a mi-
nimális szállítási távolság figyelembe-
vételével, egyszerű a lakossági fa alapú
fűtés klímavédelmi szempontból, és a
támogatása is célszerű lenne környe-
zetvédelmi szempontokat figyelembe
véve.

Harmadik előadónk Palásti-Kovács
Imre, a Hepik Bt. ügyvezetője, a
MEGOSZ alelnöke, aki „A fakiterme-
lési kapacitások és a logisztikai kér-
dések kezelése az energetikai-fa-igény
kielégítésére” címmel adott elő.

Bevezetőjében rámutatott, hogy az
előadásra készülve gyűjtött adatok alap-
ján szembesült igazán azokkal a szá-
mokkal, amiket idáig érzett a mindenna-
pi gazdálkodás során.

Az elmúlt években a gazdaság stagná-
lás körüli állapota miatt csökken az ipa-
rifa kereslet. Az iparifa kereslet hiánya
miatt ezek a választékok megjelentek az
energetikai piacon, ami összességében

árat leszorító hatást keltett. Visszahatás-
ként csökkent a termelési „kedv”, ami a
szolgáltató szektoron „csattant”.

Valószínűsíthető, hogy az erdőkben
rendelkezésre áll majd a jövőbeli fa-
igény kielégítéséhez szükséges fameny-
nyiség. A problémát a kitermelő kapa-
citás és a logisztika szűkössége fogja
okozni. Ezért javasolja a piaci szerep-
lők, a hatóságok és a támogatást nyújtó-
k együttgondolkodását.

Ötödik előadónk Zsanett Uitz Zsu-
zsanna távfűtési műszaki vezető, Ka-
posvári Vagyonkezelő Zrt., a MATÁSZSZ
elnökségi tagja volt, aki egy 20 éves fo-
lyamat végpontjaként, a Kaposvári Fű-
tőmű vonatkozásában sikertörténetről
számolt be.

Kaposvár város segítő hozzáállása
lehetővé tette, hogy pályázati támoga-
tással megvalósuljon a zöldmezős bio-
massza fűtőművi beruházás, amelynek
fűtőanyag-ellátását a SEFAG Zrt. stabi-
lan biztosítja.

A Távfűtőmű stabil háttérrel „terjesz-
kedhet”, az erdészeti szektor biztos piaca
van, és az erdészeti szolgáltató is szá-
míthat folyamatos szolgáltatási igényre.
A példa remélhetően ragadós lesz, és a
mostani pályázati ciklusban létrejövő
biomassza fűtőművek – rövidebb idő
alatt – hasonló pályára állnak.

A konferencia zárszavát a szakosz-
tály elnöke, dr. Jung László mondta el.

Jung László elnök,
Mizik András titkár

OEE Megújuló Energia Szakosztály

Erdészeti szolgáltató szektor jelenlegi helyzete

Előregedett géppark

Rendkívül magas új géppárak

Eladhatatlan használt gépek

Alacsony szolgáltatói árak (elsődleges ok az alacsony termékárak a vállalkozói
díjakat önköltség alá kényszerítik) „ nem tudunk többet fizetni, sajnáljuk ha nem
csinálod van más”

Képzetlen, de nagyon drága munkaerő (képzések papír centrikusak)

Vállalkozói ismeretek nélküli kényszervállalkozók jelenléte (szektor megmentői)

Szakszervezetek árai a szolgáltatói árakból megfizethetetlenek (sufni tunnig , gyakori
kiesés)

A legtöbb kamattámogatott hitelből a TEÁOR 02 miatt az erdészeti szolgáltató ki
van zárva (pl Demján Sándor programból)

Időjárási viszonyok, erdőt nyáron kitermelési korlátozások miatt, télen a
megváltozott időjárási viszonyok miatt (fagyok hiánya) nehéz kitermelni

3. ábra Összefoglaló az erdészeti szolgáltató szektorról